

Szocialista vállalatvezetés

Írta: Gyenese László, a Pápai Textilgyár igazgatója

1957 TAVASZÁN

kerültem Pápai Textilgyár élére. Kinevezésem előtt a Kőszegi Textilgyárat vezettem. A vezetés munkája tehát nem volt új feladat, mégis számos feladat adódott az új vállalat jellegéből eredően. A vállalat nem volt ismeretlen előttem, hiszen gyelmekkoromól kezdve ennek dolgozója voltam. Mégis egy új vállalatot találtam a régi helyén. Az első pillanatokban lánom kellett tehát, hogy a korábbi vezetési módszereket itt nem alkalmazhatom fenntartás, illetve válogatás nélkül. A vezetés módszerei mindig igazodnak a vállalat jellegéhez, illetve az ott foglalkoztatott kollektíva összetételéhez.

A Pápai Textilgyár iparunk egyik legnagyobb tanköszővő üzeme, és jellegét különösen export feladástai határozzák meg. Termelésének általában 60-70 százaléka kerül exportra méterárú, vagy konfekcionált formában. Teljes vertikalitása üzem, tehát fonodavál, két szövődéssel — különböző telephelyen — fonalteszto-

vel, és kikészítővel rendelkezik. A gyártás ilyen széles skálája a vezetés számára különleges feladatokat határoz meg.

A SZOCIALISTA IPARVEZÉSI MÓDSZERTAN tapaszalattal szemben sem változhat, ha a vállalat gazdasági vezetése nem rendelkezik megfelelő jó kapcsolattal a vállalat pártvezetésével és üzemi szakszervezettel. Biztosítással. Mondhatom ezt azért, mert érzem, hogy segítségük nélkül nem tudtam volna végrehajtani azokat a feladatokat, amelyeket a vezetés rám rótt.

Mit tehetne egy igazgató egyedül, például, amikor második öt éves tervünk hatalmas célkitűzéseinek magvalósításáról van szó? **A pártvezetésre tükörképp volt az elkövetendő feladatok megvalósításától kezdve az üzemi párt- és műszaki aktivisták mozgósítását teljes erővel mellem állt.**

Mit tehetne az igazgató egyedül, ha az üzemi szakszervezettel biztosíték munkája nyomán nem születnének szocialista címert viselő, vagy egyéb munkabrigádok, ha nem tevélyesedne a munkaverseny-mozgalom, amelyek mind-mind a termelés erőforrásává lesznek. De szükség van például a szakszervezet részéről arra a fegyvertartalékra, amit a munkára is, amellyel a dolgozók érdekvédelmét látja el. **En már talán rég tettem volna arról, hogy a többszöri próbálkozás után harcoljak még a napközi otthon bővítéséért, ha nem állt volna mögöttem üzemi bizottságunk megújuló üzemi bizottság, és ige, a közeljövőben, sor kerül a napközi otthon bővítésére.**

Tudom, ezekkel nem mondtam újat, de le kell rögzítenem, hogy a pártbizottság és a szakszervezet bizottságával összefogva képzeltelhető csak el eredményes, szocialista értelemben vett vállalatvezetés.

A fentebb említett feladatok sokrétűsége azt követeli, hogy az egyszemélyi felelősség megtartása mellett szélesebb körű felelősségvisselést honosítsak meg az üzemi munkában. A legteljesebb mértékben érvényesítem valamennyi termelő üzemszervezet vezetőjének a felelősségét, ugyanakkor azonban talán más vállalatokhoz mérten sokkal nagyobb önállóságot is biztosítottam részükre, üzemünk négy fala közötti tulajdonképpen vállalatvezetői. **Felelősök mind-azért, ami a nagy fal között történik, de megilleti őket például olyan jog, hogy létszámukkal szabadon gazdálkodjanak, ők döntenek el, kit alkalmazzanak, vagy milyen munkakörbe helyezésk.**

A GYAKORLAT azt bizonyítja, hogy fokozottabb ellenőrzésre van szükség a nagyobb önállóság miatt, mert szinte természetesen minden üzemi vezetési elsoorban a saját üzeme érdekeit helyezi előtérbe, mármint vállalatunknál különösen fontos az üzemszervek összehangolt munkája. Az összehangoláshoz nagyobb önállóságot kell biztosítanom a főmérnök részére.

Minél inkább növekednek feladataink, annál inkább szükségem látom, hogy az üzemszervek a részük ruházotti felelősséget tovább megosszák a középvezetőkkel. Eppen ebből eredően napjaink egyik legfontosabb feladatánaként lépett elő a művezetők körének és felelősségének tudatosítása. Azt szeretném elérni, hogy a művezető csoportjával — bár az üzem egészének szerves részéneként, de önálló egységként — élje gyáron belüli életét.

Ezzel tudnánk eredményesen érvényesíteni annak az alapvető követelménynek, hogy a szocialista vezetés csak a szociális tömegekre támaszkodva végezhet. **Állandóan fejlődő, eredményes munkát.** Ugye ez, hogy ez a munka nem lesz nehéz, mert már vannak igen kevés összeget fordítottak ilyen célra. **Majd a szakszervezet ad!** — jelszót elhárítottak igen sok kérelmet.

Jelszó: 1500 tonna

(Tudósítónként)
Messe világit az éj sötétjében a fűlávahidrid üzem. Ahogy közelebb ér az ember, dobhatót sűrű süvítés hallatszik. A hatalmas turbó kompresszorok presélik levegőjüket a 380 Celsius fokú reaktorokon keresztül. Ez így megy percről percre, óráról órára, évről évre. Nincs megállás. Az üzem dolgozói szakmányaik járnak.

Figyelmet nélkül egy pillanatra sem szabad hagyni az üzem, mert az megbosszulja magát és felveri a környék nyugalmát.

Ha a naftalin és a levegőkeverék összetétele egy kissé eltolódik, hatalmas mennyiségű, villám- és robbanás a válasz. Hazánkban csak ez az egyetlen fűlávahidrid üzem van. Terméke nagyon fontos és napról napra több kellene belőle.

Sajnos, a berendezés kapacitása nem növelhető tetszés szerinti. Ezért az ideán hatalmas gondot okoz az 1500 tonna levegőtartás.

A vállalat vezetősége ennek a nagy feladatnak a megoldását a szocialista brigádoktól várja.

A fűlávás üzemnél a szocialista címert küzdő brigádban nemcsak kiváló szakmunkások vannak, hanem az üzem művezetői is. Így egyhangúlag az üzem főművezetőjére esett a választás, hogy a brigádot vezesse. Réfi Ferenc elvárs ez a feladatot örömmel vállalta.

Az 1500 tonna teljesítésében a karbantartó műhelyi Petőfi-brigádja is felvonult.

Nagy lendülettel végzi a készülékek átalakítását és felszerelését. A helyi rejtett tartalékok felkutatása, kidolgozása és bevezetése biztosítja az évi 1500 tonna fűlávahidrid termelést.

A Colorchemia megvén kis üzemet közé sorolható. Évi tervünk csupán 36 millió forint. Az ország pénzügyi mérlegében csak egy csepp, de nálunk, ilyen kis üzemen a jelzett összeget igen kitarító és odaadó munkával lehet elérni. A műszaki fejlesztést egy pillanatra sem szabad szem elől tévesztetni. Eppen erre tett a helyi pártvezetett foglalkalmat, hogy a feladatok megoldásánál nem riad vissza semmiféle nehézségtől.

Ilyen alapon ki akarjuk venni részüket — mi, a Colorchemia kommunisztái — az öt éves terv feladatainak rák haruló munkáibanól.

Kudarc László

Hogy a balatonrendeszi és ábrahámhegyi gazdák is foglalkoztak már a szövetkezés gondolattal, azt mi sem bizonyítja jobban, mint a napokban tartott gazdasági gyűlés. Miről volt itt szó? Arról, hogy Balatonrendesen, Ábrahámhegyen is eljött az ideje a megalkulásnak. Ervől a járási kiküldöttek beszéltek. Arról meg, hogy hogyan is lesz tovább, mit is kell tenni a megalkulás után: a gazdasági és az együttes gyűlés érdekében.

A tavábiakban a gazdák nem választ kértek, hanem maguk terjesztették elő javaslatukat. Keményan megfontoltan.

Mit is mondhat ezen a gyűlésen, mit tarthatnak a legfontosabbnak? **Rendszeres pénzforgalmat kell biztosítani a szövetkezésben már az első évben.** Ez Balatonrendes-Ábrahámhegyen különösen fontos, számos olyan tagja lesz a rendszeres pénzforgalmat, aki nagyrészt alalmi munkából él. Ezeknek létkérdés a rendszeres pénzforgalom. Másrészt, a megalakuló termelőszövetkezetnek is előreláthatólag 150 katasztrális hold szőlője lesz, ebben is rendszeres munkára van szükség. Tehát már az indulásnál úgy kell gondolkodni, hogy pénz legyen.

Ugyanaz a pénz egy alkalommal megalkult termelőszövetkezetnek?

Balatonrendes-Ábrahámhegynek **harminc holdas nádasa van** a Balaton-parton. A nádát saját maguknak kell feldolgozniuk és értékesíteniük — már a tavasz végen, nyár elején pénz jön belőle. **A földjeik tévőáron alkalmasak kertészkedésre.** A Balaton-parton még szinte nincs annyi zöldés, ami el nem fogyna nyáron. Kertészkedni kell tehát, és nyáron át rendszeresen pénzhez jutnak. A területükön évek óta üzemeltetnek kőbányát — szomszédos községek. A kőbányát a jövőben üzemeltesse a helybeli termelőszövetkezet — ez is pénzforgalmat is lebecsülendő. **A jövendőben a boraiak minőségével mindig is híresnek voltak.** Úgy tervezik, először a területet is létesítésként, majd a fognak látni a szőlőbarádkon, és megvárják a mi világhírűk, amely értéket is van.

Azt hiszem, nem tévedek, ha azt mondom: ez felér a balatoni borvidék rekonstrukciójával. **Szamanai Anna**

A gyűlés érdekessége

gyan tovább" -ot illetően. Hogy a fő szerepet a szőlőtermelés viszi, azon talán vitakozni sem érdemes. Eppen ezért néhány szót én is a szőlőtermelésről, pontosabban a szőlőtermelő gazdákról szeretnék írni.

A szőlőtermelés általában művelt, kulturált termelés, művelt parasztságot tükröz fel még akkor is, ha a kis üzemen zömböcsék kézi munkára alapul.

Amikor a szőlőtermelés telet agrárkultúrát tükröz fel, amikor csiszolja, műveli a paraszti gondolkodását, van egy másik oldal is, ami ellenkező hatással van. **A szőlőszerszén ördöge valóságos megzálított néhai ember.** Van, akik éveken át eladták a családjukat az utolsó szem tojást, az utolsó csirkét, vannak, akik nem nősültek meg, nem mennek férjhez, vannak, akiknek elhúlik, nem volt egy rendezes ruhájuk, nem jutott 60 fillérjük egy újságra, vannak, akik egy pohár sör büfében való elfogyasztását bünynek tartják. Ezeknek az embereknek egyetlen céljuk volt: ha csak két renddel is, de minden évben több szőlő legyen. **Az új világ közelebbi előtt most teljesen értelmetlenül, tanácstalanul állnak.** Pazarlásnak tartják azt az időt, amit az emberek tanulásra, művelődésre fordítanak, nagyáznak, hogy valaki moziba menjen, „Blancnak” a folt nélküli ruhát. Azt hallogtatják csak makacsul és megalkodottan, hogy „mi lesz velünk, ha senki nem gondol már a földre, ha mindent magunkra öltözünk?”

Ezeknek az embereknek kétszerezesen nehéz lesz az új élet küszöbén átlépni, a változó élettel megbarátkozni. **Nekik nem csupán új módon kell megtanulni élni, hanem emberi módon is.** Úgy, ahogy a kárpocella körüljárta, a szerzés ördöge soha nem hagyta őket elni. Ezekért az emberekért külön felelősséget terheli a jövődó Balatonrendes-Ábrahámhegyi termelőszövetkezet.

Nem rossz emberek ők, csak a magántulajdon világa kühönsre formálta őket.

Nagyszerű feladatot, gyönyörű munkát tesz az, ha ezek az emberek a fognak látni a szőlőbarádkon, és megvárják a mi világhírűk, amely értéket is van.

Azt hiszem, nem tévedek, ha azt mondom: ez felér a balatoni borvidék rekonstrukciójával.

Szamanai Anna

Szakszervezeti élet

lesztő aktivisták is meghallgatnák.

A VASAS MEGYEI BIZOTTI-SAG EVES PROGRAMJABÓL

Sajátos iparpolitikai feladatokat tartalmaz a Vasas Szakszervezet megnevezésű munkaterv. Mindenekelőtt felhívja a figyelmet az életképes készletek felhasználására, vagy értékesítésére, az import anyagokkal való szigorú takarékoságra. Az energiatermelő vállalatoknál sürgeti a műszaki fejlesztési tervekben foglaltak végrehajtását, különös tekintettel a tüzelési eljárások tökéletesítésére.

A tapasztalatok szerint olyan színvonalra kívánják fejleszteni, hogy ne csak látogatási jellegű legyen. Évenként legalább két alkalommal összehívják a vasipar gazdasági vezetőit, és a „szocialista vezetés módszerei” tapasztalatokat vitatják meg. 1960-ban rendezett munkaszervezési hónap jó módszereit szintén népszerűsítik. Gondosan figyelik a normáalakulását, rendezését. A fiatal műszaki támogatására létrehozta a megyei bizottság mellett a fiatal

Varga Gyuláné a megjelentekkel megértette, hogy az éves költségvetés csak akkor érvényes, ha az operatív munkaterv végrehajtásának tárgyi feltételei megteremtődtek.

Ismerette a művelődési önkormányzatok foglalkoztatott dolgozóinak munkabérének és díjának megállapításáról szóló művelődésiügyi miniszteri és munkügyi miniszteri 105/1961. (M. K. I.) MM együttes utasítást. Közölte azonban azt, hogy a rendelkezés bevezetése általában nem járhat bérérmeléssel.

SZABADAKADEMIA PÉNZ-ÜGYI SZAKEMBEREKNEK

A KPVDSS Pénzügyi Titkársága szabadakadémiai szervezettel, amelyen a megyében igen sok aktivista és pénzügyi szakember részt vesz. „A mezőgazdaság főbb problémái” című előadás pénzügyi szempontból elemzi a termelőszövetkezetek, az állami gazdaságok gazdálkodását.

Javaslatokkal, ötletekkel szolgál, hogy mi módon lehet minden mezőgazdasági egységet rentábilisá tenni. Igen előszerűnek tartja a szakszervezetek megyei támogatása, ha ezt az előadást a termelőszervezeteket támogató, fej-